

1. Raziskovalna organizacija:

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

2. Ime in priimek mentorja:

Rastko Močnik

3. Področje znanosti iz šifranta ARRS:

6.06 Kulturologija

5.03 Sociologija

4. Kontaktni e-naslov mentorja:

Josip.Mocnik@guest.arnes.si

5. Kratak opis dela in nalog:

Kandidat ali kandidatka bosta opravljala raziskovalno delo, v katerem bo odločilno, da zmoreta samostojno konceptualizirati raziskovalne programe (Bachelard) v obzorju integriranega problemskega polja sodobnega družboslovja in humanistike. Če je program opustitve »paradigme 19. stoletja« (Wallerstein) in preseganja disciplinarnih ločnic v družboslovju že bolj ali manj splošno sprejet, pa je treba še uveljaviti zahtevo, da družboslovja ni mogoče integrirati »navznoter«, če ga ne integriramo »navzven« s humanistiko. Družboslovje bo ostalo kompromisna formacija (Močnik) med nomotetično in idiografično paradigmo (Gulbenkianova komisija), če humanistika ne bo opravila analogne samokritike, kakor jo je družboslovje z zahtevo po refleksivnosti že opravilo. Središčni vozel je konceptualizacija povezave med problematiko praks, se pravi, subjekta, s problematiko procesov, se pravi, konceptualizacija artikulacije med heterogenimi logikami (Breznik). Dragocene nastavke je prispeval Bourdieu, že pred njim pa antropologija (Geertz; Bloch) in etnometodologija. Vseeno se razmerje med družbenimi procesi (in strukturami) ter individualnimi praksami v temelju še zmerom postavlja v obzorju, ki ga na eni strani določa bourdieujevski prijem s konceptom *habitus*, na drugi strani pa perspektiva »pogajanj« med praksami, ki delujejo v različnih družbenih registrih (Greenblatt). Kandidatka ali kandidat se bosta ognila lažni alternativni med determinizmom prve zastavitve in racionalizmom druge, tako da bosta iskala produktivno rešitev, ki se bo tesno držala na terenu pridobljenega gradiva. Raziskovanje bo potekalo kot terenska raziskava na reprezentativnih družbenih področjih. Raziskava bo proučevala strukturne spremembe vzdolž več osi (Braverman, Burawoy): odnos organizacije do okolice, spremembe v lastništvu in upravljanju (Cohen), vloga zaposlenih pri upravljanju (Aglietta), različni delovni aranžmaji (Bologna), odnosi in povezovanja med zaposlenimi (Leskošek), politične in družbene naravnosti pri raznih skupinah zaposlenih (Stanojević), samorefleksija zaposlenih o njihovem položaju in poslanstvu podjetja ali organizacije (Lukič in Močnik /ur./), organizacija življenja v gospodinjstvih (Smith in Wallerstein /ur./). Poudarek bo na povezovanju objektivnih procesov s subjektivnimi (kulturnimi) predstavami v okviru klasične predpostavke, da je razumevanje lastne prakse konstitutivni del izvrševanja te prakse. Glavna metoda bodo polstrukturirani intervjuji z zaposlenimi v podjetjih in v fokusnih skupinah. Navedbe bomo kontrolirali z javno dostopnimi podatki, kot so statistični podatki, finančna poročila, članki v medijih in podobno. Pri raziskovanju bo poseben poudarek na kompleksnosti razmerja med raziskovalci in ljudmi na terenu: kandidatka ali kandidat bosta z ljudmi na terenu vzpostavila partnerski odnos, v katerem jih ne bosta obravnavala zgolj kot »informante«, temveč kot sodelavke in sodelavce pri interpretaciji in osmišljanju zbranega gradiva. Razhajanja pri tem »osmišljanju« so lahko dragocena opora za teoretsko interpretacijo.

Kandidat ali kandidatka morata izkazovati sposobnost ideološke analize diskurzov z uporabo ustreznih analitičnih orodij (Ducrot, Anscombe, ScaPoLine, Močnik). Obvezno je tudi poznavanje konceptov socioloških in političnoekonomskih teorij, ki omogočajo analiziranje temeljnih (družbeno-ekonomskih) strukturnih procesov, ki določajo obliko in vsebino ideoloških aparatov in praks. Prav tako je obvezno poznavanje analiz družbenih in gospodarskih procesov v zadnjih petdesetih letih tako globalno kakor v Evropi in še posebej v srednje-jugovzhodni evropski regiji. Sposobnosti in znanje kandidat ali kandidatka izkazujeta z dosedanjimi objavami in drugimi pisnimi izdelki in na razgovoru. Dodatni prednosti sta sposobnost poglobljene ideološke analize in poznavanje novejših gospodarske in socialne zgodovine Evrope in tranzicijskih dežel.